

List pasterski na I Niedzielę Wielkiego Postu 1996 r.

„Nawracajcie się i wiercie w Ewangelię”

Drodzy Diecezjanie!

Rozpoczęliśmy okres Wielkiego Postu. W życiu Kościoła to czas święty, czas skłaniający do refleksji nad drogą naszego życia. Jest to czas przeprowadzania szczególnego rachunku sumienia po to, by odwrócić się od tego, co nie było zgodne z wolą Bożą, a zwrócić się i zbliżyć do Chrystusa, do Tego, który ma być naszą Drogą, Prawdą i Życiem.

I. Wołanie Boże do nawrócenia.

Drodzy Bracia i Siostry!

1. „Nawróćcie się do Pana i Boga waszego. On bowiem jest łaskawy i miłosierny”. Tymi słowami Prorok Joel zwracał się do nas w Środę Popielcową. Przyjmując zaś na głowę poświęcony popiół, słyszeliśmy upomnienie Chrystusa: „nawracajcie się i wiercie w Ewangelię” (Mk 1, 25). Słowami: „nawracajcie się i wiercie w Ewangelię” rozpoczął Mesjasz swoją publiczną działalność. Wypowiedział te słowa po kuszeniu przez złego ducha, o którym słyszeliśmy w dzisiejszej Ewangelii. Chrystus pragnie nam powiedzieć, że zły duch również i nas chce oderwać od wiary w Boga i wyrwać słowo Boże z naszych serc i umysłów. Niestety, wielu współczesnych ludzi poddaje się tej pokusie, szukając zadowolenia i uznania tylko w złudnym ziemskim szczęściu. Ulegają żądzy bogactwa i władzy i odwracają się od Boga. Jezus, który nie uległ wielorakim pokusom szatana, przypomina nam, że do godziwego ludzkiego życia potrzeba nie tylko chleba, ale i słowa Bożego.

Chrystus mówi do wszystkich: „Nawracajcie się do Boga waszego. On jest łaskawy i miłosierny” (por. Joel). On wam wybaczy i ubogaci was dobrymi wskazaniem na drogę nie tylko życia doczesnego, ale i wiecznego. Nie bójcie się zbliżyć do Boga, bo On jest bogaty w miłosierdzie.

2. Bóg Ojciec w „zazdrosnej miłości” o człowieka (Iz. 9, 6) posyła swego Syna, by Ten był na ziemi „Emmanuelem” tzn. „Bogiem z nami”, by za człowiekiem niemal „chodził”, odszukiwał go, ratował i chronił. Dlatego św. Łukasz odnotował w swojej Ewangelii: „Syn Człowieczy przyszedł szukać i zbawić to, co zginęło” (19, 10).

Co więcej. Chrystus zniża się do człowieka grzesznego i to nawet takiego, którego by ludzie chcieli przekreślić i wyłączyć ze swego grona, nie widząc dla niego miłosierdzia i przebaczenia. A przecież Chrystus przyszedł nie tylko do dobrze się mających, ale i do chorych i grzesznych. W tym względzie jakże wymowna jest scena ewangelijna, gdy Chrystus przebacza niewieście przyprowadzonej do Niego. Syn Boży nie przyłączył się do tych, którzy ją potępiali, czego spodziewali się faryzeusze, ale potępiając grzech, oszczędził człowieka, bo ona się nawróciła. Chrystus ukazał i faryzeuszom w jakich grzechach się znajdują, ale oni nie dokonali wewnętrznego nawrócenia i odeszli od Niego. Innym razem Zbawiciel przebacza niewieście, która oplakując swoje grzechy, łzami obmywa mu nogi. Przebacza też Piotrowi, oplakującemu swą zdradę. Jezus zawsze, z otwartym sercem, z delikatnością, przebacza tym, którzy naruszyli przymierze z Bogiem. Dostrzegając ich otwartość na przyjęcie słowa Bożego i przemianę serc, przebacza i błogosławi im na drogę życia wg Ewangelii.

II. Wołanie Kościoła do nawrócenia.

Drodzy Bracia i Siostry!

1. Skoro Bóg przez swojego Syna wychodzi na poszukiwanie człowieka stworzonego na obraz i podobieństwo Boże, to i Kościół przez swoich pasterzy ma obowiązek przedkładania swoim wiernym prawdy o konieczności nieustannego nawracania się. Ojciec św. Jan Paweł II przypomina wołanie Chrystusa „Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię”, pojednajcie się z Bogiem i między sobą. Te słowa należą do przewodnich myśli Listu Apostolskiego „Tertio millennio adveniente”, skierowanego do wiernych Kościoła z okazji zbliżającego się Wielkiego Jubileuszu Roku 2000. Namiestnik Chrystusa Jan Paweł II daje nam na tę drogę nawracania się odpowiedni przewodnik - Adhortację Apostolską „O pojednaniu i pokucie”. W oparciu o ten przewodnik mamy podjąć pracę ku nawróceniu i ku pojednaniu z Bogiem i ludźmi.

Słowa „nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię” znajdują się również w Programie Duszpasterskim na 1996 rok dla Kościoła w Polsce i naszego lokalnego Kościoła.

2. Nieustannym zadaniem pasterzy Kościoła jest i będzie troska o zgłębianie prawdy o nawróceniu, pokucie i pojednaniu. Należy troszczyć się o takie wychowanie i wewnętrzne ukształtowanie chrześcijanina, aby punktem wyjścia były zawsze: słowo Boże i sakramenty święte, a celem - intensywne życie wg Ewangelii. We wspomnianym dokumencie „O pojednaniu i pokucie” Jan Paweł II podkreśla, że wszystkie sakramenty tworzące Kościół „są źródłem życia dla Kościoła, a w jego rękach narzędziami nawrócenia do Boga i pojednania między ludźmi” (nr 11). Czy ta prawda o nawróceniu bywa w życiu codziennym i w przyjmowaniu wszystkich sakramentów odpowiednio zauważana i przeżywana? A przecież już w sakramencie chrztu zawiera się fakt nawrócenia i przywrócenia właściwego ładu między człowiekiem a Bogiem. Sakrament chrztu jest także włączeniem się do wielkiej rodziny pojednanych. Jakże bardzo dostrzegamy to w obrzędzie chrztu dorosłych. Przyjmujący sakrament bierzmowania deklaruje pełniejsze nawrócenie serca i umysłu, aby ściślej i skuteczniej pracować w społeczności ludzkiej i wśród pojednanych i dlatego wyznaje: „chcę wiarę mężnie wyznawać, bronić jej i według niej żyć”. Chrześcijanin trwający w stanie grzechu ciężkiego, nie może przyjąć Eucharystii bez uprzedniego nawrócenia się i przyjęcia przebaczenia od Boga. Kapłani, będąc nauczycielami, przewodnikami i szafarzami sakramentów świętych, a zwłaszcza sakramentu pokuty, równocześnie sami mają być świadomi konieczności nawracania się i pojednania, bo inaczej stają się nieautentycznymi szafarzami. Małżonkowie, przez sakrament małżeństwa, stają się znakiem Kościoła pojednanego. Jakże wiele trzeba przebaczenia i ciągłego nawracania się wśród członków rodziny, by ta mogła spełniać swoje zadanie jako Kościół Domowy. Nowe powołania kapłańskie rodzą się w Kościele Domowym, jeżeli dokonuje się w nim nieustanny proces modlitwy, wsłuchiwania się w słowo Boże, nawrócenia i pokuty. Także sakrament chorych przyjmowany w chorobie i starości, a szczególnie w ostatniej godzinie życia chrześcijanina, jest znakiem zupełnego nawrócenia się do Pana.

3. W tym roku, w pracy duszpasterskiej, chcemy w sposób szczególny zgłębiać prawdę o sakramencie pokuty i pojednania. Nowy Katechizm Kościoła Katolickiego rozważa nazwy tego sakramentu.

Najpierw zwraca uwagę na to, że jest to sakrament nawrócenia - „ponieważ urzeczywistnia w sposób sakramentalny wezwanie Jezusa do nawrócenia, drogę powrotu do Ojca, od którego człowiek oddalił się przez grzech”.

Jest to sakrament pokuty „ponieważ okazuje osobistą i eklezjalną drogę nawrócenia, skruchy i zadośćuczynienia ze strony grzesznego chrześcijanina” (KKK nr 1423).

Następnie KKK daje wyjaśnienie sakramentu spowiedzi, przebaczenia i pojednania (nr 1424). Jakże całościowo trzeba nam zgłębić ten sakrament, a więc w jego wymiarach osobistego nawrócenia, osobistej pokuty, skruchy i zadośćuczynienia, osobistego wyznania grzechów i uznania Boga i Jego miłosierdzia. Słowa kapłańskiego rozgrzeszenia, Bóg udziela nam przebaczenia i pokoju, a to przynosi pojednanie z Bogiem i prowadzić musi do pojednania z bliźnimi. Zgłębianie tej prawdy o sakramencie pokuty i pojednania trzeba nam wiązać także z wszystkimi pozostałymi sakramentami. Wszyscy winniśmy być świadomi, że każdy sakrament łączy się z pokutą i nawróceniem.

Drodzy Bracia Kapłani!

4. Z tą pracą duszpasterską, zmierzającą do pogłębienia prawdy o nawróceniu się poprzez uczestnictwo we wszystkich sakramentach świętych, a szczególnie w sakramencie pokuty, niech idzie w parze Wasza kapłańska posługa w konfesjonałach. Bądźcie do dyspozycji wiernych, którzy chcą korzystać z sakramentu pokuty. Niech parafianom będzie znana stała pora sprawowania tego sakramentu, zwłaszcza w soboty i dni przedświąteczne, a także przed Mszami świętymi. W dekanatach miejskich niech kapłani diecezjalni i zakonni dyżurują w konfesjonałach w jednym z kościołów centralnie położonym, zwłaszcza w okresie Wielkiego Postu. Pragnę przypomnieć, że każdego dnia, takie dyżury w konfesjonale pełnią kapłani dekanatów gliwickich, w kościele katedralnym. Niech wierni przyzwyczajają się do korzystania z sakramentu pokuty w tych wskazanych porach.

Drodzy Bracia i Siostry!

5. Wołanie Chrystusa i Kościoła o pokutę i nawrócenie wspiera też i Maryja, która uprzedza nas w pielgrzymce wędrującego Ludu Bożego. W objawieniach fatimskich, w Orędziu skierowanym do ludzi XX wieku, przypomina wołanie Chrystusa „Czyńcie pokutę, nawracajcie się”. Jej wezwanie do pokuty jest wezwaniem matczynym, z miłości, a jednocześnie mocnym i wymagającym. W znaku Fatimskiej Figury gościła także i w naszej diecezji pod koniec ubiegłego roku.

W innym znaku - w Kopii Cudownego Obrazu Jasnogórskiego przywitamy Ją w katedrze gliwickiej, w uroczystość Świętych Patronów naszej Diecezji, Apostołów Piotra i Pawła. W tym znaku będzie potem nawiedzała wszystkie parafie naszej Diecezji. W Ewangelii, na uroczystość Matki Boskiej Częstochowskiej, słyszymy zawsze polecenie Maryi: „Zróbcie wszystko, cokolwiek wam powie” mój Syn (J 2, 5). A Jezus u progu Wielkiego Postu, a także w szczególności przez cały rok wzywa nas, razem ze Swoją Matką „Nawracajcie się, wiercie w Ewangelię”. Podczas peregrynacji w naszej diecezji, niech Maryja wciąż nam przypomina: „Zróbcie wszystko, cokolwiek powie wam mój Syn”, a więc i „nawracajcie się”.

Drodzy Bracia i siostry!

Nie bójmy się wchodzić na drogę nawrócenia. Bóg przecież jest bogaty w miłosierdzie; przez posługę Kościoła i kapłańskie pośrednictwo w sakramencie pokuty pragnie nas przygarnąć do siebie.

W tym miejscu pragnę również zwrócić się z serdeczną prośbą do tych naszych Diecezjan, którzy w domach i szpitalach znoszą cierpienie fizyczne lub duchowe. Proszę Was, abyście duchowo złączyli się z Chrystusem, wszystkie Wasze cierpienia ofiarowali w intencji dzieła nawrócenia i pokuty w naszej diecezji.

W Środę Popielcową, rozpoczynając liturgię, modliliśmy się słowami Antyfony:

„Panie, Ty wszystkim okazujesz miłosierdzie i żadnego ze swych stworzeń nie masz w nienawiści. Nie zważasz na grzechy ludzi, aby mogli się nawrócić, przebaczasz im, bo Ty jesteś Panem, Bogiem naszym”.

Niech te słowa będą dla nas zachętą do podjęcia programu nawrócenia w naszym życiu.

A Bóg w Trójcy Świętej Jedyny, niech Nam wszystkim błogosławi. Amen.

Gliwice, Popielec, 21 lutego 1996 r.